

Spor og været stærkt betænkt paa at faae den hele Anstalt selv til en Kongelig Anstalt med Hs. preussiske Majestæt i Spidsen. Vi skulle meddele Kabinetsskrivelsen, som Kongen af Preussen udsædte desangaaende paa sin Marsdag (15 Okt.) s. A., saa kunne vore Læsere selv domme. Den lyder saaledes:

„Jeg vil nu bringe den af Mig længe nærrede Hensigt til Udførelse, at give den preussiske St. Johanniterorden en med dens oprindelige Stiftelse stemmende almeensnyttig Bestemmelse, og forordner desaarfaa som følger: 1. Balliet Brandenburg er, uanset den ved Ediktet af 30 Okt. 1810 paabudne Inddragelse, atter tilbagegivet den evangeliske St. Johanniterorden. 2. Til virkelige Medlemmer af St. Johanniterordenens Balli Brandenburg (Comthurer og Retsriddere) skulle fra nu af kun saadanne Ordener værdige Personer optages, som forpligte sig til at betale et aarligt Bidrag af i det mindste 12 Thaler til Ordenens Bedste samt erlægge en Indtrædelsessum af 100 Thlr. 3. De for Diebliffet endnu levende Riddere, som have erholdt Ordenen for den paafulgte Inddragelse, skulle ogsaa uden ovennævnte Erlægelse regnes for virkelige Ordensmedlemmer. De efter Inddragelsen udnævnte Riddere af den lgl. preussiske St. Johanniterorden skulle have Ret til at lade sig optage som virkelige Ordensmedlemmer og være fritagne for at erlægge Indtrædelsespengene; er det Udlandinge, kunne de afløse Forpligtelsen til løbende Bidrag ved engang for alle at betale 200 Thlr. 4. De efter Inddragelsen udnævnte Riddere, som ikke ville gjøre nogen Brug af den nyudnævnte Adkomst, høre ikke med til de virkelige Ordensmedlemmer, og skulle føre Navn af „Gresriddere.“ Jeg forbeholder Mig ogsaa fremdeles, overeensstemmende med Stiftelsesdokumentet af 23 Mai 1812, at kunne udnævne saadanne Gresriddere. Den der modtager en saadan Udnævnelse har for Insignierne at erlægge 100 Thlr. og naar Udnævnelsen skeer efter Ansøgning,

i saa Fald det Dobbelte. 5. Disse Betalinger saavel som og Indtrædelsespengene og de løbende Bidrag fra de virkelige Ordensmedlemmer skulle tilflyde Ordenens Kasse. Af samme Skal der grundes og vedligeholdes Sygeanstalter, og Begyndelsen dertil gjøres med Oprettelsen af et Hospital i det forhenværende Ordensslot i Sonnenburg, saasnart de dertil fornødne Midler ere samlede. Endelig: 6. vil Jeg herved forelene Ordenen Corporationsrettigheder, idet Jeg forøvrigt forbeholder Mig, ved et Statut at bestemme dens indre Forfatning. — Og Skal denne Min Ordre gennem Lovsamlingen bringes til offentlig Kundskab.“

Pavelige Soranstaltninger. Antallet af de eugelske Præster, der gaae over til Papismen, er saa stort, at der i Rom er bleven indrettet et eget Hus med det Formaal at optage deslige engelske Præster. Sidstforløbue 21 Novbr. blev denne Anstalt aabnet, og gjorde sin Begyndelse med sex forhenværende protestantiske Præster fra England. Samtidig er Paven ogsaa betænkt paa at søge Helgenernes Tol i Himmelen; i dette Har kan der saaledes ventes ikke mindre end fem nye Helgenudnævnelser. Jesuiterne ere atter bleve den pavelige Stols Hæreste Hjælpere, og Udgiverne af deres Tidsskrift *Civiltà cattolica* har fra Hs. Hellighed modtaget et opmuntrende Brev, hvori de opfordres til ufortrødent at vedblive deres vanstelige Forretning og med Iver og Kjærlighed opbyde alle deres Kræfter for at et Tidsskrift kan vedblive at blomstre. Et for ikke længe siden udkommet Hefte af dette Tidsskrift var af den Natur, at den piemonteske Regjering lagde det under Beslag.

Ledige Embeder.

14. Jan. Baryum i Bredsted Provsti (Valgkald, Kirke- og Skolesprog thsk; Indt. 391 K. Cour. samt 8 Ed. Aug, 12 Ed. Vng, Dffer, Bøllg, Avling; Ansættelse, Raadensaarst indtil 27 Dec. 1853; Ansøgn. til Kirkevisitationen inden 6 Uger.)

22. Jan. Sognekaldet i Kjøbstaden Søby (734 Rbd.); Søndbjerg i Svendborg Amt (1440 Rbd.).

Samlet og udgivet af N. Th. Fenger og C. J. Brandt. Kjøbenhavn.

Trykt hos J. G. Schærling.

Dansk Kirketidende.

8de Bind.]

Fastelavns Søndag den 6 Februar.

[Nr. 6.

Lægedommens Art.

Met. Hvo ikkun lader Herren raade.

Min Sjæl er syg, o Fader Hære!
Gjør du den snarlig larst igjen,
At jeg mit Kors kan freidigt bære,
Hvor jeg paa Jord skal vandre hen;
At mine Sukke du engang
Forvandle maa til Frydesang.

D! gjør den stærk til ei at falde,
Hvor Verdens Storme hvirose om,
Hvor Fristelserne høit mig kalde
Til Glemsel eller Lægedom.

Den Art, som læger Sjælens Saar,
Groer ei i Verdens Urtegaard.

Men see, udi dit Rige finder
Jeg Lægedommens Art at groe.
Hvor Troighedens Væld oprinder,
Der blomstrer Jesu Christi Tro.
Dens Lægedom, o Herre! giv
Min syge Sjæl til gjenfødt Liv.

Paa Synde-Bei dens Kraft er knækket,
Desværre! liig det brudte Kor.
Giv du, o Gud! hvad der er svækket
En Kraft, det aldrig ried for,
At jeg, mens det endnu er Dag,
Kan virke dig til Velbehag.

Min Sjæl er syg; thi af! du taler
To til mig med din Dommerroft.
Men Troens Lægedom hufvaler
Det angrende men bange Bryst.
Gyd den, o Herre! i dets Saar,
Dg Fred for Jesu Skyld jeg faaer.

Dg lad dens Lægedom opklare
Mit Blid, naar det kun dunkelt seer,
At du mig kjærlig vil forvare
Paa Sorgens Bei for Sorger fleer,
At tillet Sængsel mungen Gang
Kun bringer Graad for Frydesang.

At jeg kan see, naar Troens Saager
Har gjort mit Die svagt og mat,
Hvorlunde kjærligen du vaager,
O Gud! i mine Længsler Nat;
At Haabet som et Morgenstjær
Maa lyse for mig fjernt og nær.

Min Sjæl er syg og Døden truer,
Jeg vandrer Gravene saa nær;
Hjælp mig, at i Tro jeg stuer
Dit Riges Fred bag Graven her,
At naar du kalder, freidig jeg
Kan vandre bort ad Dødens Bei.

G. J. Bruun.

Om det danske Folks religiøse Giendommelighed (II).

(Esbemærkninger til Pastor Buchholts's Foredrag
Apostle Convent ved Nøbel i Ringsted d. 21 Decbr.
1852, siden optrykte af J. S. Fenger.)

Det danske Folk er bleven kaldt „et godmodigt
Hedningefolk.“ Denne Benævnelse har man
fundet upassende, usand, og vi har hørt et varmt
Foredrag, som har havt til Hensigt at hævde os
Danske et Christensfolks Navn.

Lad os først standse ved Benævnelsen "Christenfolk" og spørge, hvad dette Udtryk vil sige? Forklaringen ligger nær, naar vi blot see hen til vor Tid og vore udoortes Forhold. Det falder da strax i Sinene, at Italienerne, Engelskmændene, Tydskerne kaldes Christenfolk fordi Christendommen, om end under forskjellige Former, har fundet almindelig Indgang i Italien, England og Tydskland. Da nu det Samme er Tilfældet i Danmark, saa vil vel Ingen, i almindelig Forstand, nægte de danske Navn af Christenfolk. — Ord gjælde som Penge. Mønten Penge gaar som en Daler fra Mand til Mand. Det staaer jo paa den, at den gjælder saa meget, og dens Udseende ligner den Mønt, hvis Præg den bærer; men endelig staaer En fat paa den, som siger at den er falsk. Nu begynder Undersøgelsen, og, har han Nøt i sin Paastand, saa gjælder Mønten ikke mere en Daler, saa gjælder den Intet, eller saa godt som Intet.

Lad os nu først betragte vor Herres Jesu Christi Forhold til Folkene. Den Nat da han fødtes, sagde Engelen til Hyrderne paa Marken: jeg forkynnder eder en stor Glæde, som skal vedrøres af alt Folket. Men da Barnet bragtes til Templet, sagde Simeon til hans Moder Marie: see, Denne er sat Mange i Israels til Fald og Dyrkning, og til et Tegn som mod siges. Altsaa, Jesu Fødsel forkynedes som en Glæde for alt Folket, men der spaaes dog om, at han skal blive Mange til Fald. Han staaer siden som Bøxen og byder Alle til sig, han byder dem ofte, men græder dog over Jerusalems Børn og siger: I vilde ikke! — Da han staaer i Begreb med at forlade Verden, anviser han sine Apostler deres Øjning, ikke blot hos Folket, men hos alle Folkene, til hvilke han byder dem at gaae ud. Hvorledes nu denne Befaling er at forstaae, det see vi bedst af den Maade, hvorpaa hans med den Helligaand udrustede Apostler udførte den. De gik virkelig ud til alle Folkene, saavidt de mægtede det; men ikke et eneste Folk blev hvad vi nutildags kalde et Christenfolk, hverken i Apostlernes Dage, eller i de første tre Aarhundreder efter Herrens Fødsel. Frelsen blev tilbudt Alle; thi Gud vil at Alle skulle blive salige og komme

til Sandheds Erkendelse; men det viste sig, som Hedningenes Apostel skriver, at Troen er ikke Alles Sag. Netop hvor en stor Vort oplødes, vare ogsaa mange Modstandere ved Haanden for at faae den lukket. Hvor Christendommen udbredtes stete det under Kamp; Mange vare de Kaldede, Faa de Udvalgte; Troens Modstandere havde ei blot Overtaget, men ogsaa Magten paa sin Side, og den ene Forsølgelse afløste den anden. Først da Roms Keisere ikke kunde faae Bugt med Christendommens Liv, valgte man en anden Vej, og den statsklage Constantin blev selv Christen. Hofset og Embedsmændene fulgte snart Keiserens Exempel og den verdslige Magt begyndte at udbrede Christendommen paa sin Viis. Christendommen maatte ikke længer være en Suurdeig, der fik Lov at gennemtrænge hvad der vilde lade sig gennemtrænge af den; den skulde være en Form, hvori alle skulde støbes. Saaledes opstode de saakaldte Christenfolk med mange hele og halve Hedninger i deres Midte, og saaledes foretoges deres Tal i Tidernes Løb. Hvorfor Herren tillod, at dette maatte skee, det vedder han bedst selv. Vi tvivle ikke paa, at han dertil havde sine gode Grunde og kunne skimte nogle af dem; men klart og tydeligt er det dog, at der skete et Overgreb, at det ikke var hans Fremgangsmaade, som Keiserne og siden Statskirkerne brugte, og at Folkenes Christelighed for en stor Deel blev et tomt Skin.

Da vi nu ere stærkt overbeviste om, at Herren vil have Sandheden frem, og at det ogsaa spores i den Maade hvorpaa han styrer sin Kirke herved, saa kunne vi ikke tvivle paa, at den Tid vil komme da Folkene ville blive sigtede og da det vil vise sig, hvad deres Christelighed har at betyde. At vort Folk, for at blive ved dette ene Exempel, tæller troende Christne i sin Midte, og at mange Flece hælde til Christendommen og ville være at vinde for den, det er en glædelig Sandhed, som ikke skal bestrides; at Christendommen ogsaa har havt en vis Indflydelse paa de Mange, som ei har givet den deres Hjerte, det vil jeg ingenlunde nægte; men maa paa det Bestemteste bestride, at vort, og jeg vil tilføie noget Folk, som hidtil har været, kaldes

et Christenfolk hvis man ved denne Benævnelse vil betegne, at Folket som Folk har givet Kristus sit Hjerte. Man prøve blot at tilføie et Bestaaenhedsord, som med Bestemthed vaapeger, at Ordet Christenfolk skal have mere end en Navnverdi, saa vil det vise sig, om den Benævnelse, man hævder vort Folk, virkelig holder Stik: Er vort Folk et omvendt, et troende Christenfolk? Nei, det vil man ikke paastaae; thi da ville de Spor af Hedenskab, som ere paaviste i høiere og lavere Stænder, ikke kunne forsvindes, da maatte der kunne anføres langt stærkere Beviser for Folkets Christelighed end de temmelig svage Træk som ere fremhævede, og som for en Deel ere af tvivlsom Natur. Man maatte da kunne gaae til Hovedsagen og sige: saadan er den Christelige Tankegang i Forholdet mellem Himmel og Jord, mellem her og hiidet, saadan er den Christelige Lidsbetragtning af Fortid, Nutid og Fremtid, og den har det danske Folk tilegnet sig. Men det kan man ikke sige med Sandhed. Enkelte i Folket, visse Kredse om man vil, har tilegnet sig en saadan Tankegang, andre befinde sig i en Udvisling, befinde sig maaste nær en Overgang, som sigter hen dertil; men for den store Mængde er den Christelige Betragtning maade noget Fremmed, og det Liv som rører sig i den er et Naturliv, som vel bestandig berøres af Raaden, men som er langt fra at have givet denne Magten. Modstandernes Tal er stort, de Ligegyldiges endnu langt større, og dog skulde vi med ret Gæstretik kunne kaldes et Christenfolk, og opværes ved at der til denne Benævnelse fattes et stort Spørgsmaalstegn!

Jeg har idag ikke villet opkaste mig til Forsvarer af den Benævnelse om os danske at vi ere "et godmodigt Hedningefolk". Man maa for mig gjerne kalde os et Christenfolk, dog, vel at mærke, naar Benævnelsen tages i nogenlunde løs Forstand. Opfattet bestemtere kan den ikke holde Stik, men vil let lede til farlige Folger, ja har alt ledet til saadanne. Vi hørte for et Ord som jeg mærkede mig. "Veien til Himmerige, hed det, er ikke saa bred, at man gaar ad den i hele Folkemasser." Hvor sandt er dette Ord, og dog finder det Modsatte deraf sit Udtryk i den

europæiske Christenhed; thi der har vi det ene Folk ved Siden af det andet, hvis samtlige Medlemmer fra Kongen til Liggeren, fra Ddningen til Barnet bærer det Christelige Navn og Præg, ikke is'ge eget Præg, men som en Slags Tro, og fordi de borgerlige Indretninger føre det med sig. Men hvad er saa bleven Folgen af, at man har, ikke rundet Maskerne for Christendommen, men afrettet dem til at gaae under den Christne Fane? Folgen er bleven, at man indenfor Kirkens Mure har samlet en heel Deel af dens Modstandere som ved den første gunstige Leilighed gjøre Oprør uden i mindste Raade at bryde sig om den dem paalidte Uniform eller om det Trofastslofte, som de paastode at man har afsendt dem. Naar saa til disse Modstandere slutter sig den Sværm af Ligegyldige som gaae med i enhver Krig og ligesaaagerne fægte imod Kirken som for den: saa udvikle sig saadanne Begivenheder, som de man saa under den franske Revolution, da Bankro og Ugudelighed greb Tøilene og da det i en rivende Fart viste sig hvad der boede hos et af de europæiske Christenfolk. Noget Sligt har man vel aldrig seet hos os; men man har dog seet det der er sørgeligt nok: verdsligt Væsen uagtet alle de kirkelige Former, Ligegyldighed og Død uagtet det levende Navn, Kirketugtens fuldkomne Forsald, slem Misbrug af Sakramenterne. — Men saa prædikes Evangelium dog for de Fattige og denne Prædikens kraftige Virkninger ville ikke udeblive. Bispeelig ikke, naar man kun har Mod til at see Ungene som de ere og udtale det, hvorledes de ere. Der er vel Intet som mere lammer den troende Præsts Kraft under hans Embedsgjerning end det falske Skin hvorpaa han omgives i sine nærmeste kirkelige Forhold. Eognets Folk kaldes hans Menighed og de fleste af dem holde sig paa mangfoldige Steder borte fra at høre Ordet; Forældrene bringe ham deres Børn til Daaben og bryde sig selv kun lidt om Daabens Pagt; han seer Menninger samle sig om Radværbordet, som føre et ganske verdsligt Liv, for ikke at sige noget Værrer, og som kun et Par Gange om Aaret søge Kirken. Bestandig formaner han til, ikke at være for hastig i sine Domme, fordi der

dog kan ligge noget godt og slumre hos disse Menneſter, ſom nok i den rette Time kan væltes; men en ſaadan Tanke kan ikke være ham nok naat han ſeer et ganſke andet Liv end det Chriſtelige, ingenslunde ſlumre men røre ſig kraftigt i forſkjellige Retninger. Den kan mindſt være ham nok naar han uddeler Sacramentet og veed, at hvem det ei gavner, den ſtader det, hvem det ikke bliver til Beſignelſe den bliver det til Dom.

Jeg har aldrig hørt til dem, der fandt en vis Lyſt og Velbehag i at ryste og rolle ved de kirkelige Indretninger. Jeg har troet, at man efter bedſte Gode burde benytte det Mangelfulde ſom det er, naar man ikke var ſikker paa, at noget Bedre kunde ſettes i Stedet. Men derfor vil jeg ikke lukke mine Døre for Kirkens Brøſt — det vil den Mand ei heller ſom talte for mig — eller ſkule dens Skade. Vor Herre Chriſtus vil til alle Tider og i alle Lande ſamle Frivillige under ſin Fane; men for denne Frivillighed er det til Ginder at Folkene, Maſſerne har ſaaet Chriſtelighedens Præg uden at være gjennebrægt af Chriſtendommens Surdeig. Det falſke Ekin vil ſvinde bort naar Herrens Time kommer og det vil være godt, at det ſvinde bort. Lad kun de ſtatskirkelige Piller falde, naar Tid er. Kirken er ei bygget paa dem, men paa den evige Klippe. Lad det ogſaa ſees, at det Danſke Folk kun i temmelig uegentlig Forſtand kan kaldes et Chriſtenfolk; der vil dog hos os blive en ſmuk Flok Frivillige tilbage, ſom af Hjertet ville ſlutte ſig til den ſtore utallige Skare af alle Hedninger og Stammer og Folk og Tungemaal ſom, efterat have ſtridt den gode Strid, i Fredens Pauluner ſynge Herrens et evigt Gaſſeluja.

Lutherſt Kirkemøde. Onsdagen den 22 Sept. og følgende Dage indtil 11 Okt. holdt Gammelutheranerne i Preußen (dog ikke af Preußen alene, men ogſaa fra andre Egne af Lydſkland) deres til hvert fjerde Aar berammende

Kirkemøde i Breslau. De Tilſtevørendes Antal var 76, nemlig: 9 Medlemmer af Overkirkekollegiet, 31 Præſter og 33 Menighedsaffendinge. Overkirkekollegiets Direktor, Geheimeraad Buſchke blev eenſtemmig udvalgt til Præſes. Af Beretningen meddele vi følgende: Gammelutheranerne udgjorde i 1848 32 Sogne, nu er der 48. De 48 af diſſe ere inddeelte i 7 Stifter, de øvrige 5 høre ikke til noget Stift. Tolv af de tilkomne Sogne ere Afſlæggere af ſaadanne, ſom alt forhen beſtod, men fire ere nye. Blandt diſſe ſidſte er ogſaa den Deel af Menigheden i Kad vorm Wald, en lille By i det Bergiſke, ſom fort efter Paafte med deres Præſt, Haber, elleve hundrede i Tallet traadte ud af den preuſiſke Landſkirke og ſenere har bygget ſig en ſolid Kirke med Taarn paa. Tolv Præſter fra andre lutherſke Landſkirker have i de forløbne fire Aar fundet Anſættelſe hos forſkjellige af deres Menigheder; fire have de ſaaet fra den preuſiſt-unerede Kirke, og fra de øvrige unerede Kirker i Lydſkland ere tre Præſter og tre Candidater komne til dem, men fire have ſtilt ſig fra dem. Et Opraab til andre Lande om Underſtøttelſe, ſom i Aaret 1848 udgik fra Synoden, indbragte en Sum af 7192 Thlr.; deri er dog ikke medregnet de milde Bidrag, ſom enkelte Menigheder have erholdt direkte fra Udlandet. 3 Menighederne er der ſiden ſidſtafholdte Synode indſamlet, 4734 Thlr. for Miſſionen.

Synodens Forhandlinger dreiede ſig længe om et Andragende, der var indgivet fra Paſtor Meinel i Hamborg. Denne Mand foreſtaaer en lille Menighed, der har ſtilt ſig fra den hamburgſke Statskirke, og nu var det hans Wiſſe, at denne ſamme Menighed maatte af Synoden blive anerkjendt ſom lutherſt. For at begrunde dette Andragende fremſtillede han den hamburgſke Statskirkes Tilſtand ſom over al Maade fordærvet: den hed vel lutherſt, men havde i Virkeligheden ophørt at være det. Dens Geiſtlige ſkulde vel forpligtes paa den lutherſke Kirkes Bekjendelſesſkrifter, men det er en reen Formalitet, ſom alerbædeſt kan ſees deraf, at nylig ordinerede Candidater endog i ſelve Ordinationsprædikenen tør erklære, at de ikke ville lade ſig binde ved den

lutherſke Kirkes Bekjendelſe. Af Psalmebogen har man ſaaet Treenighedslæren ſtødt ud, og Katechiſmen er af ſamme Surdeig. I blandt Præſterne er der vel nogle, ſom kunne kaldes troende Mænd, men om de ogſaa ere lutherſt-rettroende, turde være et Spørgſmaal; i alt Fald ſtaa de i Kirkriaſfund med aabenbare Branglorere. En Hovedaarsag til Udtrædſen var den, at de lutherſke Chriſtne i Hamborg ikke vilde give deres Børn til Priis for Wantroens Lærdomme. Saavidt Paſtor Meinel. Man fandt dog Betænkelighed ved fuldstændigt at gaae ind paa hans Andragende, efterſom jo den hamburgſke Kirke med alle dens Mangler, dog ikke ſaaledes ſom den preuſiſke har ophørt at være lutherſt og der ikke kunde negtes Muligheden af at den atter kunde komme tilbage; men i ſaa Fald, meente Meinel, vilde jo Kirkesaſfundet mellem hans „Bionsmenighed“ og den hamburgſke Statskirke ſnart kunne gjenoprettes, ja muligt var det endog at denne Fraſtillelſe kunde blive ſom en tugtende Paomindelſe i denne Retning. Bionsmenigheden er forøvrigt ikke det eneste gammel-lutherſke Saſfund i Hamborg; der beſtaaer ogſaa et andet under Navn af „Chriſti Krybbe“ („zum Kripplein Chriſti“), der holder ſig for ſig ſelv og ikke har nogen Geiſtlig). — Synoden beſtemte ſig til forelebig at anerkjende den hamburgſke Bionsmenigheds Medlemmer ſom lutherſke Chriſtne og behandle dem ſom ſaadanne, hvad ogſaa alt hidtil i Virkeligheden var ſteet idet Medlemmer af ſamme uden Betænkning vare bleve tagne til Alters af gammel-lutherſke Præſter, ligesom og Gammelutheranerne fra Preußen havde nydt Rådveret i Bionsmenigheden. Men da dog Kirken i Hamborg ikke havde opgivet ſit lutherſke Navn, og da det i Sandhed ei heller er nogen ringe Ting at negte en heel Kirke Navn af lutherſt og erklære den til den Grad fordærvet, at man ſaae ſig nødt til at ophæve Saſfundet med den, og da det derhos maa anſees for billigt, ihvor troværdigt endog Paſtor Meinel's Beretning om den hamburgſke Kirkes Tilſtand ſyntes at være, beſluttede dog først at høre den anden Part for man udtalte den endelige Dom; ſaa beſluttede Synoden af alle diſſe Grunde, gjen-

Overkirkekollegiet at henvende ſig ſkriftligt til det hamburgſke Senat ſaavelſom til Stadens kirkelige Miniſterium for ad den officielle Wei at erholde Indſigt i den hamburgſke Kirkes Forhold. Dermed ſkulde det dog ingenslunde være Meningen, at den lutherſke Kirke i Preußen vilde anmasſe ſig nogen dommende Myndighed over de udenlandſke lutherſke Kirker; tværtimod blev det udtrykkelig bemærket at den Ret man havde, var kun til at ſpørge ſig for, i hvad Forhold denne eller hin Kirke ſtod til den lutherſke Kirke — noget ſom var nødvendigt at vide med Henſyn til Spørgſmaalet om den Berøring hvori man kunde ſtaa med andre Kirker. Indtil det paa-gjældende Spørgſmaal var beſvaret, beſluttede Synoden, ſom ovenfor meldt, at Medlemmer af den hamburgſke Kirke gjerne maatte tages til Alters; dog ſkulde man først prøve ſaadanne Communicandens Tro og formane dem til at ſkye wantroe Præſter; en Fremgangsmaade, ſom ogſaa ſkulde anvendes mod Medlemmer af andre lutherſke Landſkirker i Lydſkland. — Der var ſtillet det Andragende, at Synoden ſkulde bede Kongen af Preußen om, at Chriſtſamme, i Beſtragtning af at mange Medlemmer af den unerede Kirke erklære Unionen for ſtridende mod deres Samvittighed og den lutherſke Bekjendelſe, deſaarsag i alle Provinſer vilde ſammenkalde reſtituerende Synoder, for at de Menigheder, der ſaaledes erklærede ſig lutherſke, ikke længer ſkulde holdes adſkille fra den lutherſke Kirke. Dette Andragende blev imidlertid eenſtemmig afviſt, hvorimod man enedes om at Synoden ſkulde ſkrive til ſamtlige gammel-lutherſke Menigheder, yttre ſig over Stillingen til den unerede Landſkirke, navnlig efter dennes ſeneste Udtalelſe (af 6 Marts), og udtale ſin inderlige Beklagelſe over at de ikke ere komne i en nærmere Forbindelſe med diſſe lutherſke Provinſialforeninger eller „Dttoner“, ſom de gjerne kaldes.

Den forrige Generalsynode havde nedſat en Kirkeordnings-Commiſſion, ſom imidlertid havde arbeidet ſittig, men var dog kommen til det Reſultat, ikke at levere Udkaſt til en fuldstændig ny Kirkeordning. Udfillige Forandringer havde den dog bragt i Forſlag, men ſelv af diſſe bleve